

Utbildningsnämnden

kallas till extra sammanträde **måndagen den 25 februari kl. 16.00 i
Borgmästaren** Lysekils kommun.

*Öppet sammanträde utom i de punkter som markerats med
(sluten del) eller där ordförande så beslutar.*

ÄRENDE

Bilaga

1. Val av justerare	
2. Fastställande av dagordningen	
3. Beslut - Årsrapport 2018 för utbildningsnämnden	1

Lysekil 2019-02-18

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Andersson
ordförande

/

Madelene Johansson
sekreterare

Datum
2019-02-18

Dnr
UN 2019-000050

Utbildningsförvaltningen
Madelene Johansson, 0523-61 31 08
madelene.johansson@lysekil.se

Årsrapport 2018 för utbildningsnämnden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner årsrapporten för 2018.

Ärendet

Utbildningsförvaltningen har tagit fram en årsrapport 2018 för utbildningsnämndens verksamhetsområden enligt bilaga. I inledningen finns ett sammanfattande avsnitt på en mer övergripande nivå. Redovisningen bygger på det material som rapporterats i uppföljningssystemet Stratsys.

Lennart Olsson
Förvaltningschef

Madelene Johansson
Handläggare

Bilaga

Årsrapport 2018 för utbildningsnämnden

Beslutet skickas till

Utbildningsförvaltningen
Kommunstyrelsen

Årsrapport 2018

Utbildningsnämnd

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	3
2	Verksamhet	3
3	Väsentliga händelser under perioden.....	4
4	Verksamhetens grunduppdrag	4
4.1	Verksamhetens kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsindikatorer.....	5
4.1.1	Målgrupp.....	5
4.1.2	Verksamhet.....	7
4.1.3	Medarbetare.....	8
4.1.4	Ekonomi.....	8
5	Utvecklingsmål och indikatorer.....	9
5.1	Verksamhetens utvecklingsområden, mål och indikatorer	9
5.1.1	Skolframgång i Lysekils kommun	9
5.1.2	Utveckla kultur och fritid i Lysekils kommun.....	11
5.1.3	Systematiskt kvalitetsarbete	11
5.1.4	Kompetensförsörjning	11
5.1.5	Sammanfattande analys och slutsats av utvecklingsmål	12
6	Uppdrag	12
7	Ekonomi	13
7.1	Resultaträkning nämnd	13
7.2	Nettokostnad.....	13
7.3	Budgetavvikelse per verksamhet.....	13
7.4	Nettoinvesteringar/Anläggningstillgångar	14
7.5	Ekonomisk analys	14
8	Framtid	15

1 Sammanfattning

Ett kultur- och fritidspolitiskt program har antagits. Det ska ge en tydlig inriktning för hur arbetet ska bedrivas. Ett särskilt fokus kommer att finnas på barn och unga.

Skolresultaten ligger i paritet med förväntningar utifrån Lysekils förutsättningar. Under året har ett elevbaserat resursfördelningssystem införts. Grunden i detta bygger på skolans elevantal och deras socioekonomiska förutsättningar.

De senaste åren har utbildningsverksamheterna utvecklats för att undervisa ett ökat antal nyanlända. Alla utbildningsverksamheter har arbetat med detta och nått goda resultat för berörda elevers utveckling. Utmaningarna ligger nu i att få varje individ att klara gymnasiala studier alternativt vuxenutbildning för att komma ut i arbetslivet. Det har inneburit ökad verksamhet på främst gymnasiet introduktionsprogram samt vuxenutbildningen.

Kompetensförsörjningen inom skola är ett prioriterat utvecklingsområde. Ett arbete där riktlinjer ska tas fram pågår tillsammans med lärarfacken. Syftet är att finna metoder för att organisera, attrahera och rekrytera medarbetare i framtiden.

Utbildningsnämnden har en negativ budgetavvikelse på 11,5 mnkr. Gymnasiet har många elever på introduktionsprogrammet. På introduktionsprogrammet finns elever som har en utbildningsnivå som motsvarar grundskolenivå, detta innebär ökade kostnader på grund av elevernas längre utbildningstid. Vidare har gymnasiet inte anpassat organisationen till gällande förutsättningar med lägre migrationsrelaterade statsbidrag. Förskoleverksamheten har ökat i volym. Det är bland annat barn till föräldrar som läser svenska för invandrare, SFI, som står för ökningen, vilket är en effekt av att fler kunnat börja på SFI. Intäkter från Migrationsverket har minskat, men behoven av stöd till nyanländas utbildning finns kvar vilket innebär ökade nettokostnader. Inom grund- och särskola är det en negativ budgetavvikelse inom bland annat interkommunala ersättningar (IKE), IT-kostnader och skolskjutsar. Verksamheter med underskott arbetar fram åtgärder för balans. Inom gymnasiet har ett arbete med en särskild handlingsplan påbörjats och inom förskolan finns en justering av barnpeng gjord för 2019. I utbildningsnämndens interna kontrollplan för 2019 finns områdena IKE, skolskjutsar och IT.

2 Verksamhet

Utbildningsnämnden är huvudman för förskola, grundskola, grundsärskola, musikskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna. Nämnden ansvarar också för folkbiblioteken samt kultur- och fritidsverksamhet riktad till allmänheten.

Inom utbildning utgörs nämndens målgrupper av barn och elever inom förskola, skola samt inom barn- och skolomsorg och också barn och elevers vårdnadshavare. I relation till kultur- och fritidsverksamheten består målgruppen av hela Lysekils befolkning, föreningsverksamheten och besökare.

Utbildningsområdets huvuduppdrag beskrivs i skollagen och anger att: *Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsfulla individer och medborgare.* Skollag (2010:800) 1 kap 4§

Kultur- och fritidspolitiken i Lysekil ska skapa förutsättningar för ett levande kulturliv och ett brett utbud av fritidsaktiviteter för såväl barn, ungdomar som vuxna och därigenom tillföra

livsglädje i medborgarnas vardag vilket stärker både fysiskt och psykiskt välbefinnande. Utbildningsnämndens uppgift är att skapa förutsättningar för kommuninvånarna att genom organisationer och föreningar påverka såväl samhällsutvecklingen som kultur- och fritidsutbudet i kommunen. Kultur- och fritidsverksamheten ska samarbeta med kommunens förskolor och skolor för att bidra till lärande. Kommuninnevånare ska, via demokratiska processer, erbjudas möjlighet att påverka, utforma men också ta ansvar för sin fritid. Föreningarna ska stödjas på ett sådant sätt att de även fortsättningsvis kan utgöra grunden i kultur- och fritidsutbudet i Lysekil. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt barn och ungdomars fritid.

3 Väsentliga händelser under perioden

- Utbildningsnämnden har antagit ett kultur- och fritidspolitiskt program. Det ger riktlinjer för hur området ska utvecklas framåt.
- All pedagogisk personal har fått kompetensutveckling i att hantera våld och hot. Detta har tagits in i samtliga enheters krisberedskap.
- Återställandet av Brastad arenas konstgräs har slutförts.
- Gullmarsgymnasiet har bibehållit sitt elevantal trots att antalet i årets elevkull var historiskt få.
- Stabila elevprestationer med några undantag.
- Ny resursfördelningsmodell har införts för grundskolan. Den beräknas på elevantal samt stöd i relation till socioekonomiska förutsättningar.
- Minskade statsbidrag från Migrationsverket innebär omställningsproblem.

4 Verksamhetens grunduppdrag

Inledande text

En kritisk kvalitetsfaktor är av särskild betydelse för verksamhetens kvalitet och service. Den kritiska kvalitetsfaktorn utgår från verksamhetens grundläggande uppdrag. Kvalitetsfaktorerna är indelade i fyra perspektiv; målgrupp, verksamhet, medarbetare och ekonomi.

De kritiska kvalitetsfaktorerna följs upp genom kvalitetsindikatorer. En indikator är ett mätvärde som visar om verksamheten är på rätt väg eller inte.

Bedömning

Bedömning av hur det går med utvecklingsmål och kritiska kvalitetsfaktorer har gjorts med hjälp av färgade symboler enligt nedan.

Svårbedömt.

Ingen eller negativ utveckling, verksamheten når inte önskvärd nivå.

Viss utveckling, verksamheten når en acceptabel nivå.

Positiv utveckling, verksamheten når en fullt godkänd nivå.

Trendpilen visar indikatorns utveckling i relation till tidigare utfall, går pilen uppåt betyder det att det är en positiv utveckling, och går pilen nedåt är utvecklingen negativ, ingen förändring visar vågrätt pil.

4.1 Verksamhetens kritiska kvalitetsfaktorer och kvalitetsindikatorer

4.1.1 Målgrupp

Kvalitetsfaktor	Kvalitetsindikator	År 2017	År 2018	Trend
 Förskolan: Utveckling och lärande	Andel föräldrar som upplever att förskolan är en plats för lärande	97 %	95 %	↘
 Förskola: Normer och värden	Andel föräldrar i förskolan som känner sig trygga med barnets omvårdnad	97 %	97 %	→
 Fritidshem: Lärande	Andel elever som uppger att fritidshemmet är en plats för lärande	68 %	68 %	→
 Fritidshem: Normer och värden	Andel elever som trivs på fritidshemmet	86 %	86 %	→
	Andel föräldrar på fritidshemmet som känner sig trygga med elevens omvårdnad	93 %	85 %	↘
 Grundskolan: Kunskaper	Andelen elever i åk 3 som nått godkänt på de nationella proven i svenska, svenska 2 och matematik	65 %	61 %	↘
	Betyg årskurs 6, andel som uppnått kunskapskraven (A-E) i alla ämnen	75 %	79 %	↗
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	80,1	82,8	↗
	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	68 %	71 %	↗
 Grundskolan: Normer och värden	Andel elever i grundskolan som känner sig trygga i skolan	89 %	89 %	→
	Andel elever i grundskolan som upplever arbetsro på lektionerna	75 %	75 %	→
 Gymnasiet: Kunskaper	Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	71	70,18	↘
	Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	58,5	52,05	↘
 Gymnasiet: Trygghet och studiero	Andel elever som känner sig trygga i skolan	88 %	88 %	→
	Andel elever som upplever arbetsro på lektionerna	67 %	67 %	→
 Särskolan: Normer och värden	Andel elever som anger att de trivs i sin skola	95 %	95 %	→
 Vuxenutbildningen: Kunskaper	Andel kursdeltagare som fullföljer studierna med lägst betyget E	71 %		—
 Vuxenutbildningen: Normer och värden	Andel elever i vuxenutbildningen som känner sig trygga i skolan		95 %	—
	Andel elever som upplever studiero på lektionerna			—
 Kultur och bibliotek: God service	Andel nöjda låntagare/besökare på biblioteket			—
	Antal utlån	72 364	67 086	↘
	Nöjd Medborgar-Index -Kultur skala 1-100	55 %		—
 Fritid inklusive Gullmarsborg: God service	Andel nöjda besökare på Gullmarsborg		80 %	—
	Nöjd Medborgar-Index - Idrott- och motionsanläggningar skala 0-100.	54		—
 Fritid: Fritid för alla	Antal besökare på kommunens fritidsgårdar	5 365	2 016	↘
	Antal sammankomster aktivitetsstöd ungdomsföreningar	7 442	6 611	↘
	Antal besökare till Gullmarsborg, ej is	37 255	33 527	↘

Analys och slutsats

Utifrån resultaten av utbildningsnämndens kritiska kvalitetsfaktorer i målgruppsperspektivet görs följande analys och slutsatser:

Utbildning

Kunskaper: Elevernas resultat i grundskolan har i de allra flesta fall förbättrats under 2018. Speciellt glädjande var att andelen elever i årskurs 9 som var behöriga till ett nationellt program på gymnasiet ökade. Behörighet till ett nationellt program ses som en central faktor vilket ger goda förutsättningar att lyckas senare i livet för den enskilde eleven. Betygen i årskurs 6 är även de något bättre än förra läsåret.

Elevresultaten på de nationella proven i årskurs 3 har återigen försämrats under läsåret. Det är två delprov i matematikprovet som ställer till stora problem för kommunens tredjeklassare. Utbildningsförvaltningen har tagit fram en åtgärdsplan för att vända trenden. Rektorererna arbetar med åtgärder på enhetsnivå.

Gullmarsgymnasiet 1 och 2 visar en mycket svagt nedåtgående trend på kvalitetsfaktorn examen inom 4 år och behörighet till högskolan 4 år, resultaten ligger dock helt i paritet med nationen.

Vuxenutbildningen har en stor andel elever med kort eller ingen skolbakgrund, detta innebär att dessa elever behöver delta i utbildning en längre tid för att klara egen försörjning. Efterfrågan på vuxenutbildning bedöms därför vara fortsatt hög de kommande fem åren. Vuxenutbildningen behöver därför tillgodose utbildningsinsatser inom SFI och därefter yrkesutbildning.

I de analyser som gjorts framgår det att pojkar i Lysekil klarar sig sämre i skolan än vad flickor gör. Pojkarnas resultat i Lysekil är också sämre än pojkars resultat i Sverige. De sämre resultaten slår igenom i såväl grund- som i gymnasieskolan. Detta är ytterst allvarligt, förvaltningen har påbörjat analyser men ännu finns inga säkra svar. Arbetet fortgår under 2019.

I förskolan har kompetensutveckling av pedagoger medfört att arbetet med barns språkutveckling förbättrats. Läslyftet har utvecklat verksamheten genom att pedagogerna blivit mer språkligt medvetna och de arbetar med nya sätt att planera och genomföra naturvetenskaplig undervisningen i förskolan.

Normer och värden samt trygghet och studiero: Senaste mätningen i området gjordes hösten 2017. Nästa mätning sker vårterminen 2019 och kommer att redovisas i uppföljningsrapport 3 2019. Därefter kommer mätning att ske varje vårtermin. En gemensam dag för utvärdering av området normer och värden genomfördes i juni med rektorer och förskolechefer för läsåret 2017/2018. Utvärderingen visade att en hög andel av eleverna i Lysekils skolor de trivs och känner sig trygga i skolan. Vid utvärderingen framkom att det område som var något lägre skattat av Lysekils elever i grundskolan och i gymnasieskolan var medbestämmande.

Kultur och fritid

Kultur: Antal utlån fortsätter att minska, biblioteken är därmed tillbaka på 2014 års låga nivå. I statistiken ingår inte E-böcker, där utlånen ökar. Lysekil ligger något under Sverige i övrigt gällande utlån men följer den nationella trenden. Även besöken på biblioteket minskar något. Under sommaren kan detta ha berott på det varma vädret som inbjöd till uteaktiviteter. En annan orsak till minskade besök kan vara att Lysekils kommun har anställt en samhällsguide som på Lysekils Centrum Lab möter besökare och medborgare som tidigare vände sig till biblioteket för råd och hjälp.

Fritid: Besökarna på Gullmarsborg är i stort sett nöjda vid sina besök. Besöken har minskat något till simhallen, en trolig förklaring till detta är den varma sommaren som gav möjlighet till bad utomhus. Besöken till Gullmarsborgs gym fortsätter öka. Antal sammankomster med aktivitetsstöd för ungdomar var något färre och förra årets uppgång verkade vara tillfällig,

Lysekil följer dock den nationella trenden. Att besöken på fritidsgårdarna minskade beror på att fritidsgårdsverksamheten i Lysekil varit stängd hela 2018 på grund av renovering. Personalen på fritidsgården har använt sin arbetstid till att tillsammans med fältassistenter från socialförvaltningen möta ungdomar "på stan". Detta har varit mycket uppskattat från ungdomarna, medborgarna samt företagare i Lysekil.

4.1.2 Verksamhet

Kvalitetsfaktor	Kvalitetsindikator	År 2017	År 2018	Trend
 Förskolan: Inflytande	Andel föräldrar som uppger att förskolan tar hänsyn till den information om sitt barn de förmedlar.	95 %	95 %	→
 Fritidshem: Ansvar och inflytande	Andelen elever som uppger att de kan vara med och påverka fritidshemmets verksamhet	73 %	73 %	→
 Grundskolan: Ansvar och inflytande	Andel elever som uppger att de kan vara med och påverka undervisningen.	58 %	58 %	→
	Andel elever i grundskolan som uppger att lärarna hjälper dem i skolarbetet när de behöver det	79 %	79 %	→
 Gymnasiet: Ansvar och inflytande	Andel elever som uppger att de kan vara med och påverka undervisningen.	56 %	56 %	→
	Andel elever i gymnasieskolan som uppger att lärarna hjälper dem i skolarbetet när de behöver det	89 %	89 %	→
 Vuxenutbildning: Ansvar och delaktighet	Andel elever som uppger att de kan vara med och påverka undervisningen	67 %	82 %	↗
 Kultur och bibliotek: Varierat kulturutbud	Antal besökare vid arrangemang.			—

Analys och slutsats

Utbildning

Ansvar och inflytande: I förskolan är vårdnadshavare fortfarande nöjda med det inflytande de har. I grund- och gymnasieskola är inga nya undersökningar gjorda. Senaste mätningen gjordes hösten 2017. Nästa mätning sker vårterminen 2019 och kommer att redovisas i uppföljningsrapport 3 2019. Därefter kommer mätning att ske varje vårtermin. Vid utvärderingen som gjordes av rektorer och förskolechefer framkom att det område som var något lägre skattat av Lysekils elever i grundskolan och i gymnasieskolan var medbestämmande. Utifrån vad som framkom ansågs det ändå att resultatet var godtagbart i grundskolan men att skolorna ska arbeta med att med eleverna problematisera medbestämmande och vad det kan innebära. På Gullmarsgymnasiet 2 var resultaten något lägre och där görs en extra satsning kring delaktighet och medbestämmande.

Kultur och fritid

Arrangemang och läsfrämjande insatser: Arrangemangen under 2018 var välbesökta, t ex barnteater och musik på biblioteket. Uppskattningsvis deltog i snitt ca 40–50 personer vid varje arrangemang under 2018. Biblioteken samarbetar med studieförbund och föreningar och har två större projekt utanför bibliotekens lokaler som författarfrukostar vid Vikarvet och Bokens dag i oktober på Oscars. Dessa arrangemang lockade under 2018 tillsammans ca 600 besökare.

Biblioteken arbetar med läsfrämjande insatser mot såväl barn som vuxna. De läsfrämjande insatser som genomförts under 2018 är, högläsning på skolor; projektet "läsa är kul"; biblioteksvisningar för SFI-elever och barn; bokprat med förskolepersonal, SFI-elever samt BVC-grupper; biblioteksinformation på seniormässan samt bokutsättningar. "Boken kommer" är en uppsökande verksamhet som ökar, framförallt bland äldre.

En del saknas för att kulturverksamheten ska kunna jobba mer som en lärande organisation. Digitaliseringen har gått snabbt och kulturavdelningen är inte tillräckligt rustad för att kunna

erbjuda medborgare och besökare rätt information och tjänster. En utvecklingsprocess är påbörjad. Det statliga stödet, ”stärkta bibliotek”, finns för att utveckla kommunens arenor med extra fokus på barn- och ungdomsdelen i stadsbiblioteket samt på marknadsföringsinsatser. Under 2019 sker regionala insatser "digitalt först" med användaren i fokus, i syfte att digitalt kompetensutveckla regionens folkbibliotekspersonal. Samtidigt avsätts tid till interna utbildningar.

4.1.3 Medarbetare

Kvalitetsfaktor	Kvalitetsindikator	År 2017	År 2018	Trend
 Attraktiv arbetsgivare	Andel frisknärvaro		29,8 %	—
 God arbetsmiljö	Sjukfrånvaro	6,2 %	5,7 %	↗
 Kompetens	Heltidstjänster med förskollärlärolegitimation, kommunal regi, andel (%)	40		—
	Lärare (heltidstjänster) med lärolegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola, kommunala skolor, andel (%)	75,1		—
	Lärare (Heltidstjänster) med lärolegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunala skolor, andel (%)	85,51		—

Analys och slutsats

God arbetsmiljö: Sjukfrånvaron har minskat under 2018. Enheterna har under året arbetat systematiskt med arbetsmiljön, bl. a. med utgångspunkt i medarbetarenkätens frisk- och riskfaktorer. En god arbetsmiljö med fokus på det förebyggande arbetet främjar frisknärvaro.

Kompetens: Andelen behöriga lärare bedöms ha minskat. Rektorer och förskolechefer rapporterar att det varit svårare än tidigare år att återbesätta tjänster med lärare som har rätt legitimation. De kvalitetssäkrade siffrorna för 2018 presenteras i uppföljningsrapport 2 2019.

4.1.4 Ekonomi

Kvalitetsfaktor	Kvalitetsindikator	År 2017	År 2018	Trend
 Budget i balans	Budgetavvikelse	2 %	-1 %	↘
 Effektivt resursutnyttjande	Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn	145 732,34		—
	Kostnad för kommunal grundskola åk 1-9, kr/elev	118 923,08		—
	Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev	143 523,18		—
	Kostnad svenska för invandrare, kr/inv	474 kr		—
	Kostnad per elev i vuxenutbildningen	65 898 kr		—

Analys och slutsats

Budget i balans Utbildningsnämnden har en negativ budgetavvikelse på 11,5 mnkr. Gymnasiet har många elever på introduktionsprogrammet. På introduktionsprogrammet finns elever som har en utbildningsnivå som motsvarar grundskolenivå, detta innebär längre utbildningstid vilket innebär ökade kostnader. Vidare har gymnasiet inte anpassat organisationen till gällande förutsättningar med lägre migrationsrelaterade statsbidrag. Förskoleverksamheten har ökat i volym. Det är bland annat barn till föräldrar som läser svenska för invandrare, SFI, som står för ökningen, vilket är en effekt av att fler kunnat börja på SFI. Intäkter från Migrationsverket har minskat, men behoven finns kvar vilket innebär ökade nettokostnader. Inom grund- och särskola är det en negativ budgetavvikelse inom bland annat interkommunala ersättningar (IKE), IT-kostnader och skolskjutsar.

Verksamheter med underskott arbetar fram åtgärder för balans. Inom gymnasiet har ett arbete med en särskild handlingsplan påbörjats och inom förskolan finns en justering av barnpeng gjord för 2019. I utbildningsnämndens interna kontrollplan för 2019 finns områdena IKE, skolskjutsar och IT.

Effektivt resursutnyttjande De kvalitetssäkrade siffrorna för 2018 hämtas från det nationella systemet KOLADA presenteras i uppföljningsrapport 2 2019.

5 Utvecklingsmål och indikatorer

Ett utvecklingsmål är ett prioriterat område som verksamheten väljer att fokusera på under en längre tid. Ambitionen med ett utvecklingsmål är att bibehålla, säkerställa och förbättra kvaliteten i verksamheten.

5.1 Verksamhetens utvecklingsområden, mål och indikatorer

5.1.1 Skolframgång i Lysekils kommun

Utvecklingsmål	Indikator	Utfall år 2017	Utfall år 2018	Trend
 Lysekils kommun ska senast 2021 stabilt vara bland de 50 högst rankade skolkommunerna i SKL:s mätning öppna jämförelser.	Lysekils kommuns placering i SKL:s öppna jämförelser för skolan ska stabilt vara bland de 50 högst rankade.	133	153	↘
	Andelen elever i åk 3 som nått godkänt på de nationella proven i svenska, svenska 2 och matematik	65 %	61 %	↘
	Betyg årskurs 6, andel som uppnått kunskapskraven (A-E) i alla ämnen	75 %	79 %	↗
	Meritvärdespoäng för årskurs 9	230	222	↘
	Elever i åk. 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	80,1	82,8	↗
	Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	68 %	71 %	↗
	Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	71	70,18	↘
	Gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	58,5	52,05	↘
 Ett analytiskt förhållningssätt ska implementeras i förskole- och skolverksamhet i relation till barn- och elevers lärande och undervisning. 2018 ska analyser också fokusera på problematisk skolfrånvaro.	Studiedag: Genomförande och utvärdering utifrån upplevda fördjupade insikter i relation till samsyn, samverkan och grundläggande värderingar.	75%	100%	↗
	Analys ur olika perspektiv enligt plan för systematisk kvalitetsarbete i FLG.	75%	100%	↗

Utvecklingsområde: Skolframgång i Lysekils kommun

Mål: Lysekils kommun ska senast 2021, stabilt, vara bland de 50 högst rankade skolkommunerna i SKL:s mätning öppna jämförelser.

Trots att flera av elevernas resultat utvecklats positivt fick Lysekil 2018 en sämre ranking. 2018 är sista året som rankinglistan sammanställs av SKL på detta sätt då det finns ett antal problem med denna typ av listor.

Under verksamhetsåret är det de fem åtgärder som angavs i verksamhetsplanen som fokuserats på för att höja resultaten i Lysekils skolor. Samtliga åtgärder har följt tidsplanen.

Åtgärd

Utbildningsförvaltningen ska följa upp och analysera problematisk skolfrånvaro på alla nivåer: En bild av hur frånvarorapporteringen samt de åtgärder som ska sättas i verket när en elev har hög frånvaro på skolorna har gjorts. Alla skolorna har en fungerande frånvarorapportering och fungerande rutiner som träder in när en elev har hög frånvaro.

På huvudmannanivå har den problematiska skolfrånvaron sammanställts från alla grundskolor. Resultaten visar att det finns 85 elever som kan sägas ha problematisk skolfrånvaro (43 flickor och 42 pojkar). Av dessa går 69 elever på högstadiet vilket innebär att den problematiska skolfrånvaron på högstadiet är ca 15 %. Det är en mycket hög andel och ett riktat utvecklingsarbete kommer att genomföras på Gullmarsskolan åk 7-9 under 2019.

Vidare har en analys av elevers frånvaro kopplat till betyg/resultat gjorts. Resultaten visar att redan vid frånvaro över 10 % ger lägre betyg. En elev med mer än 20 % frånvaro har cirka 44 % lägre betyg än de elever som har en frånvaro mindre än 10 %.

Åtgärd

Utbildningsförvaltningen ska följa upp och analysera rutiner för tidig upptäckt av skolproblem: Under verksamhetsåret har en genomlysning och omorganisation av elevhälsan gjorts. Detta för att mer effektivt kunna möta de elever som har olika former av skolproblem. Omorganiseringen ska också göra det lättare att följa skollagens intentioner om att elevhälsan främst ska arbeta främjande och förebyggande. Under 2019 fortsätter arbetet med att skapa och implementera likvärdiga rutiner på alla skolor för elevhälsoteamens (EHT) arbete.

Planen för överlämnande mellan årskurs 6 och årskurs 7 har reviderats och är ytterligare en aktivitet som gjort i relation till "tidig upptäckt". Under 2019 ska överlämnandeplanen mellan förskola och förskoleklass revideras bland annat utifrån att förskoleklassen nu är obligatorisk.

Åtgärd

Utbildningsförvaltningen ska följa upp och analysera elevers resultat i matematik: Resultaten i matematik har under ett antal år varit svaga i Lysekils grundskolor. Även gymnasiets rektorer har uttryckt att det fanns svårigheter i matematikämnet. Under 2018 har resultaten glädjande nog förbättrats i årskurs 6 och årskurs 9, dock fortsätter resultaten att sjunka på de nationella proven i årskurs 3. Rektorererna på F-6 skolorna har, på förvaltningens uppdrag, tillsammans med lärarna analyserat orsaker men inga entydiga slutsatser kan ännu dras. Arbetet fortgår under 2019 med parollen "det händer i klassrummet".

Åtgärd

Nyanländas resultat och lärande: De analyser som gjordes i kommunen under 2017 visade att nyanlända elever hade svårare att klarar sina studier och nå målet att bli behöriga till ett nationellt yrkesprogram på gymnasiet. Inför 2018 bedömdes att det fanns en stor kompetens om undervisning för nyanlända elever, dock saknades samordningen på huvudmannanivå. Huvuduppgifter under 2018 var därför att skapa en nätverksgrupp, där samtliga enheter i grundskola och gymnasium finns representerade, samt att genomföra en kartläggning och nulägesanalys till grund för beslut om insatser för att utveckla verksamheten. Detta har genomförts och förvaltningsövergripande rutiner för mottagande finns framtaget, rutinerna behöver nu presenteras och implementeras hos berörda. Nätverkets arbete fortsätter under 2019 bland annat med förslag på effektiv och likvärdig organisering.

Mål: Ett analytiskt förhållningssätt ska implementeras i förskole- och skolverksamhet i relation till barns- och elevers lärande och undervisning. 2018 ska analyser också fokusera på problematisk skolfrånvaro.

Åtgärd

Gemensam studiedag för all pedagogisk personal: Temat för årets studiedag var samsyn, samverkan och grundläggande värderingar. Den utvärdering som gjorts visar att pedagogerna var mycket nöjda med utbudet och innehållet. 2019 års gemensamma studiedag är under planering.

Åtgärd

Genomföra "systematisk kvalitetsarbetsdagar" i förvaltningschefens ledningsgrupp: Det har genomförts två dagar för analys av förvaltningens resultat i förvaltningschefens ledningsgrupp. En dag tog ett elev/barnperspektiv, alltså elevernas/barnens uppfattningar om till exempel trygghet och studiero. Andra dagen analyserades verksamheternas- och elevernas resultat.

5.1.2 Utveckla kultur och fritid i Lysekils kommun

Utvecklingsmål	Indikator	Utfall år 2017	Utfall år 2018	Trend
 En kultur- och fritidspolitisk plan ska färdigställs	Att planen färdigställs och beslutas i utbildningsnämnden.	40%	100%	↗

Det kultur- och fritidspolitiska programmet antogs av utbildningsnämnden den 29 augusti 2018. Syftet med programmet är att ge vägledning inför nämndsbeslut i kultur- och fritidsfrågor. En handlingsplan med konkreta förslag på aktiviteter och åtgärder kopplas årsvis till programmet och utvärderas i samband med årsredovisningen. En översyn av det kultur- och fritidspolitiska programmet bör ske i början av varje ny mandatperiod eller vid tidpunkt då utbildningsnämnden anser att det är nödvändigt med hänsyn taget till ändrade förhållanden och förutsättningar.

Det kultur- och fritidspolitiska programmet är framtaget av en tvärpolitisk arbetsgrupp med stöd av tjänstemannaorganisationen. Arbetsgruppen har bestått av: Kent Olsson (m), Anders C Nilsson (s), Margareta Carlsson (s), Per Tengberg (lp), Marita Fermell-Lagrell (m), Tjänstemännen har varit Johanna Abrahamsson Ljung (kulturchef), Torgny Jansson (fritidschef) samt Lena Garberg (kvalité- och utvecklingschef).

5.1.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Utvecklingsmål	Indikator	Utfall år 2017	Utfall år 2018	Trend
 Utbildningsförvaltningen ska under 2018 fortsätta arbetet med att genomlys hela förvaltningens systematiska kvalitetsarbete.	Verksamhetsplaner, verksamhetsberättelser, uppföljning och analyser på alla nivåer som tydligt svarar mot de lagar, förordningar och resultat olika verksamheter har att förhålla sig till ska fortgå.	50 %	75 %	↗

Under verksamhetsåret är det främst två åtgärder som arbetet inriktats på i det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetet pågår kontinuerligt fortgår 2019.

Åtgärd

Kvalitetssäkring av huvudmannens uppdrag i lagar, förordningar etc: Flera regler, rutiner och riktlinjer har tagits fram under verksamhetsåret. När "luckor" har upptäckts har nya styrande dokument som tar sin utgångspunkt i gällande lagstiftning skapats. Innan nämnd eller förvaltningschef beslutat om nya eller reviderade styrande dokument har förvaltningens ledningsgrupp haft möjlighet att inkomma med synpunkter.

Åtgärd

Systematiska analyser av verksamheternas olika delar: Utbildningsnämnden antog under 2018 "Riktlinjer för det systematiska kvalitetsarbetet i förskola och skola". Riktlinjerna har praktiserats och två analysdagar har genomförts med inriktning på normer och värden och skolans resultat.

5.1.4 Kompetensförsörjning

Utvecklingsmål	Indikator	Utfall år 2017	Utfall år 2018	Trend
 Utbildningsförvaltningen ska utarbeta en plan för kompetensförsörjning.				

Nämnden har stora utmaningar i att rekrytera flera yrkeskategorier inom främst pedagogisk utbildad personal. För att strategiskt kunna rekrytera och behålla önskad kompetens ska en kompetensförsörjningsplan utarbetas. En arbetsgrupp har skapats för detta ändamål. Under våren har gruppen arbetat med att ta fram nulägesbeskrivningar gällande utbildningsnämndens villkor, styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Dessa ska utgöra en grund till den strategiska planen som ska tas fram. Arbetet sker i samverkan med de fackliga organisationerna, bland annat i form av gemensamma workshops. Kompetensförsörjningsplanen kommer att beskriva insatser på såväl lokal, kommunövergripande som regional nivå.

5.1.5 Sammanfattande analys och slutsats av utvecklingsmål

Utbildning

Flera av kunskapsresultaten är bättre i år än tidigare. Andelen elever som fått godkända betyg i samtliga ämnen i årskurs 6 ökar och i årskurs 9 är det fler elever som är behöriga till gymnasiet yrkesprogram. Det är också fler elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen i årskurs 9. Fortfarande är dock skillnaderna mellan pojkars och flickors resultat för stora.

När det gäller resultaten i matematik så har de blivit bättre i årskurs 6 och i årskurs 9, däremot fortsätter resultaten att sjunka på nationella proven i årskurs 3. Arbetet med att vända trenden i årskurs 3 pågår på F-6 skolorna.

En förutsättning för goda kunskapsresultat är att det råder trygghet och studiero i skolan. Här visar kartläggningar på fortsatt goda resultat, eleverna upplever trygghet i skolan.

Elevers resultat påverkas i stor utsträckning i de fall där problematisk skolfrånvaro förekommer. Redan en frånvaro över 10% påverkar betygen i negativ riktning. De flesta eleverna med problematisk skolfrånvaro finns i årskurs 7–9 och här kommer ett utvecklingsarbete för att minska frånvaron att bedrivas under 2019.

Kompetensförsörjning är ett stort bekymmer i dagens skolsverige. I Lysekils kommun är inte läget akut, sett i ett nationellt perspektiv, men vissa professioner, som t. ex. förskollärare och fritidspedagoger är mycket svåra att rekrytera. Risken är att det framöver kommer att bli problematiskt att rekrytera även andra yrkesgrupper.

Kultur- och fritid

Processen med arbetet för det kultur- och fritidspolitiska programmet har utvecklat kultur- och fritidspolitiska politiken i Lysekil. Under 2019 kommer en rad åtgärder i relation till utvecklingsområdet att verkställas, bland annat kommer en föreningsutvecklare att anställas. Föreningarna i Lysekil kommer på med detta att betydligt mer stöd än tidigare.

6 Uppdrag

- Ej påbörjad
- Pågående enligt plan (Pågående)
- Pågående enligt plan (Försenad)
- Pågående med avvikelse
- Avslutad

Uppdrag	Status	Kommentar
Skolframgång i Lysekils kommun	 	Arbetet redovisas under utvecklingsområdet, Skolframgång i Lysekils kommun.

Uppdrag	Status	Kommentar
Det kultur- och fritidspolitiska programmet.	 	Det kultur- och fritidspolitiska programmet antogs av utbildningsnämnden den 29 augusti 2018.
Återrapportera åtgärder för barn/elever i behov av särskilt stöd 2018	 	I förskolans verksamhet har den extra tilldelningen av resurser använts till personalförstärkning. Verksamheten har organiserats med mindre grupper och barn med funktionshinder har kunnat få individuellt anpassat stöd. I grundskolan har stödresursen främst använts till elevassistenter, både riktade mot grupp och mot enskilda elever. Resursen har också använts för att möjliggöra särskilda undervisningsgrupper.

7 Ekonomi

7.1 Resultaträkning nämnd

Belopp i tkr	2018	2017	2016
Intäkter	157 045	101 115	98 732
Personalkostnader	-284 577	-262 312	-242 026
Övriga kostnader	-228 341	-169 615	-167 156
Kapitalkostnader	-2 854	-3 346	-3 361
Verksamhetens nettokostnader	-358 727	-334 158	-313 811
Budget nettokostnader	-347 189	-340 159	-327 173
Budgetavvikelse	-11 538	6 001	13 362
Andel av kommunens nettokostnader (%)	40,6	38,8	38,1

7.2 Nettokostnad

Nettokostnad per verksamhet

Verksamhet/enhet belopp i tkr	2018	2017	2016
Nämndverksamhet	-579	-720	-671
Förvaltningsgemensamt	-7 102	-5 803	-6 719
Förskola, pedagogisk omsorg	-74 353	-68 215	-64 070
Grundskola	-154 307	-148 825	-134 347
Särskola	-14 979	-14 913	-14 328
Kultur- och fritidsverksamhet	-28 332	-27 676	-27 473
Gymnasieskola	-67 155	-58 686	-55 601
Vuxenutbildning	-11 625	-9 196	-10 383
Arbetsmarknadsåtgärder	-294	-125	-219
Summa	-358 726	-334 159	-313 811

7.3 Budgetavvikelse per verksamhet

Belopp i tkr	2018			2017		
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Verksamhet						
Nämndsverksamhet	-579	-629	50	-720	-634	-86
Förvaltningsgemensamt	-7 102	-7 511	409	-5 803	-7 649	1 846
Förskola, pedagogisk omsorg	-74 353	-69 950	-4 403	-68 215	-68 545	330
Grundskola	-154 307	-153 109	-1 198	-148 825	-151 071	2 246
Särskola	-14 979	-13 739	-1 240	-14 912	-13 411	-1 501
Kultur- och fritidsverksamhet	-28 332	-28 350	18	-27 676	-27 245	-431
Gymnasieskola	-67 155	-61 117	-6 038	-58 686	-60 874	2 188

Belopp i tkr	2018				2017	
Vuxenutbildning	-11 625	-12 432	807	-9 196	-10 204	1 008
Arbetsmarknadsåtgärder	-294	-352	58	-125	-526	401
Summa	-358 727	-347 189	-11 537	-334 159	-340 159	6 001

7.4 Nettoinvesteringar/Anläggningstillgångar

Belopp i tkr	2018	2017	2016
Nettoinvesteringar	5 513	1 228	3 442
Anläggningstillgångar bokfört värde	20 830	18 379	14 851

Kommentar

Återställandet av Brastads Arena kostade 3,6 mnkr. I övrigt har 1,9 mnkr använts till inventarier enligt nämndens planering.

7.5 Ekonomisk analys

Kommentarer till verksamhetens avvikelser.

Gymnasieskolan

Gymnasieskolan har fått fler elever med olika stödbehov. Introduktionsprogrammet har idag flera elever som läser ämnen på grundskolans nivå. Många nyanlända elever kom 2015–2016 där olika statsbidrag erhöles knutna till behoven. Den stora volymen av statsbidrag i kombination med svårigheter att rekrytera pedagoger innebar att nämnden fick stor positiv budgetavvikelse. Nämnden konstaterade då att verksamheten hanterade uppdraget bra. En god progression syntes hos eleverna. Samtidigt konstaterades att resurstilldelning och behov inte var samordnade. Resurser i form av asyl- och schablonersättningar tillfördes i stor omfattning under en kort period medan behoven bedömdes att kvarstå under ett flertal år. Under 2018 minskade t. ex. asylersättningen med 1,6 mnkr under hösten jämfört med våren. Samtidigt ökade behoven på främst gymnasiet dit denna åldersgrupp nu flyttas. Att organisera en ändamålsenlig verksamhet med minskad statsbidragsram har inte genomförts i tid.

Förskolan

Barnantalet i förskolan ökade mer än budgeterat. En bidragande orsak är att då vuxenutbildningen ökade sin verksamhet med mål att minska kön till SFI, uppstod behov av barnomsorg. Underskottet i organisationen blev 3,0 mnkr och verksamheterna hade ökade kostnader på 1,4 mnkr.

Resursenheten

Negativ avvikelse på 1,5 mnkr. Underskottet beror på såväl tillfälligt ökade personalkostnader som en ökad organisation. Från och med oktober månad ligger verksamheten i ekonomisk balans per månad.

Kostnader som överstigit budget för 2018.

Avvikelse har skett för skolskjutsar. Det fanns en sen negativ avvikelse under år 2017 på skolskjutsar vilket var svårt att uppskatta när budgeten för år 2018 lades. IT-kostnader, måltider och interkommunala ersättningar i för- och grundskola. Totalt ökade dessa kostnader med 5,5 mnkr. Förutom dessa kostnader har obalansen uppkommit genom för stor organisation (personalkostnader) i förhållande till ram samt minskade statsbidrag.

Orsaker till den kraftiga avvikelsen under hösten

Uppföljningsrapport 2 per sista april 2018 redovisade resultatbalans, + 400 Tkr. Under andra halvåret har avvikelsen i genomsnitt varit 1,5 mnkr per månad varav 4,5 mnkr under december månad. Exempel på kostnader under december är inköp av arbetskläder samt justering av kostnader för skolskjutsar. Det är centralt att förutse kostnader internt och externt. Dessutom ska de periodiseras i budget för att relevant följsamhet ska uppnås och

underlätta analys vid uppföljningar. Förvaltningen konstaterar att såväl budgetering, avtal och periodiseringsrutiner måste förbättras. Utbildningsnämnden beslutade därför att den interna kontroll 2019 ska ske inom ovan nämnda områden.

Personalsbudget visar tydlig avvikelse under hösten. Åtgärder har vidtagits efter oktoberavstämning för att anpassa respektive verksamhet till balans inför 2019. Månatlig balans beräknas i alla verksamheter utom gymnasiet. En särskild plan för gymnasiet håller på att upprättas.

Noteras bör att kultur (inklusive musikskola) och fritid har resultat i balans.

8 Framtid

Kompetensförsörjning i utbildningssektorn kommer att vara en nationell utmaning. Genom framtagande av riktlinjer för att kunna attrahera och rekrytera hoppas utbildningsnämnden att kunna behålla men också rekrytera nya medarbetare i kommunen. Ett samarbete med Högskolan Väst kring en lärarutbildning med arbetsintegrerat lärande och med Karlstads universitet kring förskollärarytbildning är exempel på hur Lysekil ska lyckas med detta.

Lokalförsörjning är ett område som erbjuder utmaningar. Skol- och förskolelokaler behöver upprustas och då kommunen förväntas växa även nyproduceras. Lysekil har idag hårt utnyttjade lokaler på skolområdet och en beredskap i samarbete med fastighetsavdelningen ska säkerställa tillgång på attraktiva och ändamålsenliga lokaler. Gullmarsborg är 40 år har ett stort underhållsbehov. Lysekil behöver göra ett vägval kring var och hur idrottslokaler ska utformas inom en nära framtid.

I övrigt arbetar nämnden vidare med de utvecklingsområden som finns beslutade.